

TABOR* tiskajo vsaki dan, razen nedelje in praznikov, ob 12. uri s časovno naslednjega dne ter stane vsak izstopec 180 K, polletno 90 K, letno 180 K, mesečno 15 K. Izseki po dogovoru. Pri večkratni objavi popust.

Naraja se pri naročniku: TABOR*, MARIBOR, Jurčičeva ulica 18, I. nadstropje.

TABOR

UREDNIŠTVO se nahaja v Mariboru, Jurčičeva ul. št. 18, I. nadstropje. Telefon intern. št. 226. UPEVA se nahaja v Jurčičevi ulici št. 4, priloge, dno. Telefon št. 24. ŠHS polnočiščevalni sodni štov. 11.737.

Na naročila brez denarja ne odgovarjamo. — Reklami se ne vrnejo.

Leto: II.

Maribor, torek 19. aprila 1921

Številka: 87.

Velika borba med Turčijo in Grčijo.

LDU Atene, 16. aprila. (Radio-Grič.) V parlamentu se je v soboto končala debata o izjavi vlade. Gunaris je naglašal, da misli vlada, da še ni prišel čas za razpravo o predlogih, stavljenih v Londonu, kakor tudi o vzrokih in razmerah, ki so dovedle do sedanjega stanja. Toda treba ni misliti na to, da se nahaja Grška v položaju, iz katerega bo treba kmalu izvajati pozitivne in taktično določene posledice. Vlada je izročila rešitev sedanjega problema junakiškim vojakom, ki se bore v Mali Aziji za uresničenje narodnih pravic. Vlada je zbrala vse narodne sile, da bi tembolj zavarovala interese skupne in nedeljive domovine.

LDU Atene, 17. aprila. (Radio-Grič.) Vlada je dovolila Venizelosovim častnikom, ki so svojčas pobegnili v Carigrad, da morejo zopet vstopiti v vojsko. Izključeni so samo oni, ki so zakrivali nepolitične delikte.

LDU Atene, 17. aprila. (Radio-Grič.) List „Hesperini“ piše, da se javno mnenje že dalje časa vprašuje, ali naj se še nadalje dela razlika med obema turškima vladama, potem ko sta se dogovorila Tevfik-paša in Bekir Sami bej. Obstoječi drugi znaki o zvezah med Carigradom in Angoro. Nerazumljivo je, da se morajo Grki boriti v

Mali Aziji, dočim se nahaja glavno mesto turško tako blizu.

DKU Pariz, 18. aprila. (Havas.) Londonske novine priobčujejo vest iz Carigrada, po kateri pričeli Kemalisti ponoven pohod ter so že 3 kilometre pred İsmido. Na prošnjo ameriške pomožne družbe so obljubili Turki, kakor tudi Grki, da mesta ne bodo obstreljevali, ker je pribežalo v mesto mnogo žena in otrok.

LDU Atene, 17. aprila. (Radio-Grič.) „Ateniki“ doznava iz Carigrada, da je vest o predstoji blokadi Dardanel po grškem brodogradu iznenadila tamošnje turške kroge. Prvo preiskovanje ladij se vrši v skladu z odredbami mednarodnega pomorskega zakona.

DKU Atene, 16. aprila. Agence d'Athènes. Blokada Dardanel se je izvršila po helenski floti po mednarodnih pravilih. Brusa je še vedno v oblasti Grkov, ravnotako tudi Afium-Karahissar, katero so izgubili po turških poročilih pred dvema tednoma.

LDU Atene, 17. aprila. (Radio-Grič.) Namestnik šefa generalnega štaba je došel v Smirno ter je izjavil dopisnikom listov, da presoja popolnoma optimistično ves položaj. Prepričan je, da bo končno zmagala Grška.

Manifestacije v Avstriji za priklopitev k Nemčiji.

DKU Dunaj, 17. aprila. Danes se je vršila v posvetovalnici, kakor tudi na trgu pred posvetovalnico manifestacija delavskih stanov Avstrije brez razlike strank za priklopitev k Nemčiji, katere so se udeležila obrtna, industrijska in politično-narodna združenja, dalje nemško visokošolstvo ter dijaštvo srednjih šol. Po enourni debati se je soglasno

sprejela resolucija, da zamore preprečiti gospodarski in življenjski pogin Avstrije če priklopitev k Nemčiji. Ta resolucija se bo odposlala Zvezi narodov. Sklep se je predložil zveznemu kanclerju dr. Mayru in zastopnikom političnih strank. Nekaj manifestantov je skušalo demonstrirati pred francoskim poslanstvom, kar pa je preprečila policija.

Vojaške in gospodarske odredbe proti Nemčiji.

DKU Pariz, 16. aprila. (Havas.) „Temps“ objavlja naslednje poročilo o posvetovanju, ki se je vršilo včeraj v Palais Eliseé. Včerajšnje posvetovanje se je pečala z vojaškimi in gospodarskimi odredbami, ki se bodo izvedle takoj po 1. maju, kakor hitro izgotovi reparacijska komisija zapisnik, v katerem bodo našteje pogreške, ki jih je storila Nemčija nasproti svojim obveznostim. Med odredbami, ki se bodo povzele v sporazumu z našimi alijiranci, se nahaja tudi vojaška zasedba ruhrskega ozemlja in njegovo gospodarsko izkoriščanje v prid reparacijskemu fondu. Vsled te zasedbe bo treba, da se zopet vpokliče letnik 1919, ki je bil pred kratkim odpuščeno, eventualno tudi letnik 1918. Maršal Foch je podal poročilo o vojaških uredbah, ki so potrebne, da se za vse slučaje zagotovi uspeh teh prisilnih odredb.

Novi sanitetni šef za Slovenijo.

LDU Ljubljana, 18. aprila. Na včerajšnjem izrednem, mnogobrojno obiskanem občnem zboru slovenskega zdravniškega društva v Ljubljani je bil sprejet sklep, da se predlaga ministrstvu za narodno zdravje za sanitetnega šefa za Slovenijo in Istro mestni fizik v Ljubljani, dr. Otmar Krajec.

Za maksimalne cene mesa.

LDU Ljubljana, 17. aprila. Deželna vlada je naročila mestnemu magistratu ljubljanskemu, da naj določi za prodajo govejega mesa maksimalne cene. Ako bi se mesarji protivili, prodajati meso po maksimalnih cenah, naj mestni magistrat postopa proti njim z vso strogostjo ter jim odvzame tudi obrtno pravico in poslovne prostore.

Ponudba nemških tvrdk se sprejme.

LDU Beograd, 17. aprila. Minister saobračaja je sklenil, da se sprejme ponudba nemške tvrdke, ki hoče iz naslova nemške reparacije dobiti 10 lokomotiv in 2000 tovornih vagonov.

Slovo generala Andreusa.

LDU Beograd, 17. aprila. Po odredbi iz Washingtona bo ameriško brodograd, ki je imelo nalogo, da prepreči vse eventualne spopade na Jadranskem morju, zapustila naše vode. Ameriški admiral Andrews bo prišel v Beograd, da se poslovi od naših merodajnih činiteljev, katerim je storil neprecenljive usluge. Zato ga bosta sprejela v posebni avdijenci prestolonaslednik regent Aleksander in ministrski predsednik Pašić.

Vprašanje Donave.

DKK Pariz, 15. aprila (Havas.) Mednarodna donavska komisija je potrdila določbe o pravicah, pooblastilih, predpiskih in oblasti evropske donavske komisije in sprejela njeno kompetenco, nato pa se je pečala z vprašanjem njene morebitne razdružitve. Zborovanje je bilo preloženo na 18. t. m.

Stavka v Angliji.

DKU London, 16. aprila. (Reuter.) Konferenca rudarskih delegatov se sestane 20. aprila v Londonu. Do tega časa se bo zopet pričelo delo v nekaterih rovih.

Posojilo za železnico.

LDU Beograd, 17. aprila. Doznava se, da namerava vlada najeti posojilo za obnovo onih investicij na železnicah, ki se ne morejo nabaviti z rednimi finančnimi sredstvi. Višina in oblika posojila še ni določena.

jih ni moči znižati, presegajo dohodke, ki jih zamore občina pričakovati, za to ga še dolga iz prejšnjih let nad 16 milijonov, za električno podjetje 2 in za plinarno letos znova 1 in pol, skupaj okroglo 20.000.000 K.

Prva skrb občinskega odbora mora tedaj biti, iskati potrebne dohodke za kritje stroškov. Bilo bi napačno očitati občini kar en bloc slabo gospodarstvo; pred vsem tega očitanja zadnji sosvet ne bi zaslužil. Vzroki tega slabega stanja izvirajo iz slabega gospodarstva prejšnjih let in iz socialne bede, nastale po vojni, ki je občina kot socialna institucija ni mogla in ni hotela povečati. Glavni vir dohodkov so občinske doklade, ki se pobirajo od direktnih davkov, od kojih pa je izvzet najbolj pravični davek, namreč dohodnina. Ker pa je ostala najemnina vsled odredb za varstvo najemnikov skoraj na isti višini kakor pred vojno, so seveda tudi občinske doklade, ki imajo neposredno podlago višino najemnine, ki se zares plačuje, zaostale glede višine in ne donajajo sedanjim razmeram primerno veliko.

Zvišala se je sicer pridobnina in zvišal zemljiški davek, toda slednji v mestu radi svoje malenkosti ne igra vloge, prvo zvišanje pa nikakor ne zadostuje, da bi se pokrili primanjkljaj. S tem je seveda onemogočeno spraviti po stari poti z zvišanjem doklad občinsko gospodarstvo v ravnotežje. Mestna občina mora najti druge vire. Pravilni načrt bi bil gotovo le oni, da se osnujejo mestna podjetja na taki podlagi, da bi imelo mesto od njih toliko dobička, da krije s tem svoje izdatke. To je angleški sistem, ki se je izvršno obnesel, ki ga pa žal naši nemški predniki niso razumeli. Na Angleškem je vsako mesto zgradilo samo svojo plinarno, elektrarno, vodovod, cestno železnico, imelo svojo zastavljalnico, svoj pogrebni zavod kar od začetka; mesto je zgradilo mestne cestne in lokalne železnice, javna skladišča, sploh je mesto nastopilo kot podjetnik v vseh občanom splošno služočih napravah. Ta podjetja so se ustanovila in zgradila ob času, ko je bil material in delo po ceni in obrestni mera za najeta posojila nizka. Pri nas prejšnji nemški občinski zastopi niso imeli dovolj dušnega obzorja za to. Dr. Feldbacher, ki je bil pred mnogo leti član občinskega odbora je izposloval občini pri Tirolski hranilnici posojilo 10 milij. goldinarjev po 3 od sto obrestni meri, ki se bi moralo amortizirati v 30 letih. Tukaj in v Gradcu so dajali vsi denarni zavodi vlagateljem 4 od sto za vloge. S tem denarjem bi se bila lahko za vse potomce uredila in ustanovila plodna mestna podjetja, izpeljala velikopotezno cela kanalizacija itd. in se bi denar, dokler se ne bi porabil, naložil za 1 od sto višje obresti v tukajšnje ali graške denarne zavode. A to ponudbo so nemški občinski očetje odbili! Pozneje, pa dokaj kasno, ko so jih bila prehitela že skoraj vsa mesta, so sicer začeli nakupovati za drag denar podjetja, ki so jih bili zgradili tujci in podjetni zasebniki, ki so bili pri tem obogateli. Razven narodnega zatiranja in nezmisla za socialno skrb, je to pač najtežji očitek, ki se ga prejšnja doba ne more ubraniti. Edino enkrat je mestna občina kazala sama podjetnost, ko je zgradila vodovod. Pa mesto, da bi zajeli vrelce na bližnjem Po-

Dr. VLADIMIR SERNEC.

Občinske volitve v Mariboru.

Občinske volitve v Mariboru danes niso takega političnega pomena, kakor na primer v Ljubljani ali tudi v Mariboru v prejšnjih časih. Občina mariborska je sicer obdržala svojo avtonomijo, to se pravi, je podrejena kar se tiče lastnega delokroga in preostalega dela prenešenega delokroga naravnost deželni vladi in ne okrajnemu glavarstvu, oz. okrajnemu zastopu, kakor druge občine. Velik del prenešenega delokroga pa je občina vsled raznih naredb deželne vlade izgubila in so te jako važne pravice, ki so dajale občini za njeno ozemlje veliko politično moč, prešle na okrajno glavarstvo, in sicer vse zadeve glede državljanstva, stanovske matice in sklepanja zakonov, ljudskega štetja, volitev v zakonodajna zastopstva, vojaštva, trgovine in obrti, socialnega zavarovanja delavcev in nameščencev, vodnega prava, bogočastja, vse zdravstvene zadeve, odvzel se je občini delokrog lastnega šolskega okraja in mestni šolski svet nima več kompetence okrajnega šolskega sveta za mestno ozemlje, že prej pa tudi policijske in stanovanjske zadeve.

S tem je padla občina glede vsebine njenega delokroga na površje navadne vasi v okolici in je okrajni glavar gospodar v vseh količkah važnih zadevah. Vsak meščan bo strmel za tem, da dobi občina te pravice zopet nazaj, kajti Mariborčani se čutimo zapostavljene za Ljubljano, kjer skoraj vse te pravice upravlja mestni magistrat, ki je odgovoren voljenemu občinskemu odboru. Sploh je samouprava po zaupnikih, ki krajevne razmere in osebe poznajo, ena največjih pravic večjih mest. Ako bo bodoči voljeni občinski odbor imel večino, ki bo zagotovo državno in narodno upravo, bo mogoče terjati te pravice zopet nazaj. Dosegla bo pa to le demokratska stranka, ki je edina od vseh strank, ki se vdeležijo občinskih volitev, zastopana v deželni vladi in v ministrskem svetu. Komur je tedaj ležeče na resnični samoupravi mestne občine mariborske, ta se ne bo niti trenotek premislil in bo volil demokratsko listo.

Pa ne oziraje se na sedanjí skrženi delokrog, so občinske volitve zelo važne, ker opravlja občina že vsled svoje velikosti in kot druga občina za Ljubljano v Sloveniji veliko premoženje, ima velike naprave, ima velik vpliv na gospodarski položaj občanov in se mora one, ki omalovažujejo občinske volitve, imenovati politične otroke.

Občinski odbor ima pravico sklepati o občinskih dokladah in drugih javnih dajatvah, se zaslíši glede krajevne potrebe pri zaprosenih koncesijah za obrtne pravice, sam rešuje stavbene zadeve, načrte za mestne ceste, tlakovanje in o mnogih drugih zadevah, ki segajo ob priliki prav močno v zasebni žep. Ako bo kasneje koga kak odločba občine zabolala, naj ne stoka, spal bo, kakor si je ob volitvah postlal. Naloga, ki čaka novi odbor, bo dokaj nehvaležna in težavna. Prva in glavna naloga je ureditev občinskih financ, ki se nahajajo v skoraj obupnem stanju. Občina je izkazala pri letošnjem proračunu in pol milijona tekočega primanjkljaja, to se pravi potrebni izdatki, ki

Porju, kar bi sicer stalo naenkrat nekaj več, so zgradili stavbo na Tezni in s stroji vsesavajo podzemsko vodo, jo napeljujejo na Kalvarijo in od tam še le v mesto. Ta sistem ima stalno visoke obratne stroške in rabi mestni vodovod na leto 2000 vagonov premoga. Koliko to stane in kako težko je premog danes dobiti, ve vsak otrok. Ako bi se bili zajeli vreli na Pohorju, obratnih stroškov sploh ne bi bilo skoraj nič. Žal, pa sedanje razmere ne dopuščajo novih zgradb.

Vzlic temu je slovensko gospodarstvo v občini že doslej napravilo nekaj korakov naprej. Osnovalec se je mestno električno podjetje, ki se sedaj že izpopolnjuje, ki ima od Fale električno silo za mesto po določeni ceni in jo oddaja posameznim odjemalcem. To podjetje obeta občini v doglednem času lepe dobičke. Zadnji sosed je na predlog inženjerja Slovenca v plinarni sklenil upeljati pri plinarni dvojno plinsko napravo, ki dopušča uporabo domačega trboveljskega premoga in boljše izkoriščanje premoga. Vsled tega bo plin cenejši in bo plinarna dajala zopet dobičke, ko je danes še pasivna.

Po tem vzgledu bodo zastopniki demokratske stranke ob vsaki priliki brez pomisleka glasovali za vsak kredit, ki ima namen ustanoviti ali izpopolniti kako plodono mesto podjetje. (Dalje prih.)

Trgovski shod v Mariboru.

Maribor, 17. aprila.

Nastopilo je slabo vreme in marsikateri trgovec, ki je oddaljen od železnice, se ni mogel odločiti na pot v Maribor. Kljub temu se jih je zbralo precej lepo število. Zastopana so bila vsa mesta in vsi večji trgi v Sloveniji; prišli so od Gorenjske in od Mure. Tako je današnji shod pokazal, kaj hoče slovensko trgovstvo, koliko se zaveda svojih nalog v mladi državi in kako daleč je razvilo svojo stanovsko organizacijo. Sinoči je imela zveza gremijev ob številni udeležbi delegatov redni občni zbor za prošlo leto. Poslovno poročilo, ki so ga podali funkcionarji Zveze, je vsebovalo mnogo točk, ki so zanimive tudi za širjo javnost. Ker je izšlo v posebni brošuri, si pridržimo natančnejše poročilo za prihodnjic. Shoda, ki se je pričel ob 10. uri v Götzovi dvorani, se je udeležilo okrog 150 trgovcev ter več drugih interesentov, tako da lahko cenimo celotno udeležbo na 200 oseb. Shod je otvoril g. Jelačin (Ljubljana), ki mu je tudi predsedoval. V svojem govoru je pozdravil zastopnike vlade in raznih korporacij, med njimi vodjo oddelka za trgovino in obrt g. dr. Marna, zastopnika hrvatskih trgovcev dr. Belošćevića in Kovačevića ter druge odlične goste. V častno predsedstvo so bili izvoljeni gg. dr. Belošćević, Kovačević, Knez, dr. Windischer, Sošterić, Pogačnik, Stamecki in Weixl.

MARU SKALAN:

V deželi umirajočih.

(Dalia.)

To poglavje je žalostno, jako žalostno. To poglavje je prvi del poglavja o umirajočih.

Brahijalna sila, s katero so zagladali Italijani nad našim brezpravnim ljudstvom, je imela le prevelik pritisk, da bi ga bilo mogoče brez škode vzdržati. Človek je vedno v prvi vrsti le človek, potem je družinski član, za tem je član kraja, kjer živi, član dežele in komaj na koncu je član naroda. To se pravi, da je vsak sam sebi najbližji in v kritičnem momentu štiti pac najprej svoje lastne osebne interese, potem interese družine, občine, dežele in šele nazadnje tudi interese naroda. Le malo je na svetu tako velikih idealistov, ki bi štiliti poprej narodne interese, potem interese dežele itd. ter šele navsezadnje lastne, osebne interese. Narodno zavednost in ščitenje navedaj popolna, ako so zaščiteni poprej že vsi drugi interesi bližje mu ležečih stvari in ako mu ta narodna zavest in

Trgovska organizacija. G. dr. Windischer (Ljubljana) je nastopil kot odposlanec Slov. trgovskega društva „Merkur“. Naglašal je skupnost interesov, ki veže trgovca in obrtnika, važnost dobre stanovske organizacije in potrebo, da se trgovski shodi ohranijo kot permanentna institucija, ker le na ta način bo trgovskemu stanu mogoče, da plava s tokom časa. Povdarjajoč pomen Zveze gremijev za celotno gospodarsko življenje, je opozarjal na nujno nalogo, da se slovenske trgovske organizacije zblížajo z onimi na Hrvaškem in v Srbiji ter da streme za centralno organizacijo, ki bo dostojen predstavitelj naše trgovine.

Trgovci za državno ime „Jugoslavija“. G. Kovačević (Karlovac) je prinesel pozdrave hrvatskih trgovcev. Trgovec je važen činitelj v vsaki državi, zato ne more iti mimo vprašanj, ki zadevajo državo, kot tako. V času, ko se izdeluje ustava za našo državo, se mu zdi primerno, da se današnji trgovski shod izjavi za takšen naziv države, ki bo izražal popolno jedinstvo in enakopravnost. To je Jugoslavija. Predlaga nastopno resolucijo: „Trgovci Slovenije, zbrani dne 17. aprila 1921 na zborovanju v Mariboru, kakor tudi zastopniki trgovcev na Hrvaškem, predlagajo nujno prošnjo konstituenti, ki ima nalogo, da izdela ustavo, da ustavnim potom določi naši kraljevini ime „Jugoslavija“, ker to ime najbolj odgovarja misli našega narodnega jedinstva. Prosimo g. predsednika konstituyente, da predloži to prošnjo ustavotvorni skupščini.“ Resolucija je bila z aplavzom sprejeta.

Trgovec in čarina. Tajnik obrtne zbornice v Ljubljani g. Mohorič je v svojem temeljito zasnovanem govoru razvijal stališče trgovstva pri reviziji avtonomne carinske tarife ter o sklepanju trgovinskih pogodb. Označil je težave, s katerimi se ima boriti trgovec ravno glede carinske zakonodaje. Trgovec bo v tej borbi uspel samo tedaj, ako bo dobro organiziran. Isto velja glede vpliva trgovcev na sklepanjih trgovinskih pogodb z Italijo in Avstrijo. Te pogodbe morajo vsebovati stabilne točke, katerih vlada ne bo mogla spreminjati, kakor bi se ji zljubilo. Urediti bo treba vprašanje trgovskih zastopstev v inozemstvu. Sploh mora biti najvišja tendenca trgovskega gibanja: zagotoviti si dostojno mesto na torišču svetovne trgovine.

Davčni sistem. G. prof. dr. Belošćević (Karlovac) je opozarjal na važnega škodljivca naše trgovine: neenoten, krivičen davčni sistem. V državi imamo več različnih davčnih postav. Treba je, da dobimo moderno obdavčenje. Zato

ščitenje teh narodnih interesov ne spravljaja v nevarnost interese vseh bližnje mu ležečih stvari.

Da je to res, nam je dovolj jasno povedal koroški plebiscit. Korošec, čeprav Slovenec, je gledal v prvi vrsti na svojo osebo, potem na svojo družino, nato na svojo vas in končno na deželo, na Koroško. Njemu se je zdelo, da bo v Avstriji za njegovo osebo boljše, ker mu ne bo treba, k vojakom itd. itd., za deželo pa, ako ne bo deljena ter bo ohranila svoj naraven center, t. j. Celovec.

Isto velja danes za naš življ v Italiji. Ljudje vedo, da jim bo boljše, ako bodo slepo pokorni Italijanom in ako se jim ne bodo upirali, nego se skušali jim prilagoditi. Ker so ženske najbolj mehke in imajo najmanj odporne energije, so se prve pričele prilagodevati italijanski vladavini in tako jih najdemo po našem zasedenem ozemlju vse polno, ki so danes, morda podzavestno, toda vendar v njihovi službi. Da med njimi je celo veliko denuncijantk, pred katerimi ni varno govoriti proti Italijanom.

se pa morajo sedanje trgovske organizacije kar najbolj zblížati.

Prometna mizerija. O prometnih razmerah je govoril g. I. Kežar (Maribor). Od prometa je odvisna trgovina. Vzrokov prometne mizerije je več. Med najglavnejšimi so: izgubili smo moderne kolodvore v Beljaku in Celovcu. Maribor, Ljubljana, Zagreb in druga prometna križišča trpe na prenapoljenosti. Kolodvori ne odgovarjajo sedanjim prometnim zahtevam. Nedostaja vagonov, ker je bil železniški park prejšnje monarhije krivično in samovoljno razdeljen. Dalmacija nima prave zveze z ostalo državo, Hercegovina ima ozkotirne proge. Nimamo dovolj delavnic za popravo lokomotiv in vagonov. Edina je v Mariboru, a tu so razmere desolutne. Ni v interesu države, da vedno povišuje tarife, ampak da se vrši promet kar najbolj mogoče brezhibno. Opozarjal je zlasti na važne lokalno-prometne zadeve. Prekmurje je odrezano od ostale države. Proga, ki spaja pomursko pokrajino in Slov. Gorice z Mariborom, ie vsled avstrijske nagajivosti pretrgana. Predlaga nastopno resolucijo:

1. Zahtevamo odločno, da se Prekmurje čimprej priklopi jugoslov. železniški mreži ter nemudoma zveže Ljutomer z Ormožem in Rogatec s Krapino.
2. Železniška zveza Maribor-Radgona skozi Slov. Gorice naj se vzame resno v pretres ter takoj se naj izvršijo vse potrebne predpriprave; ker se pa ta projekt ne bo dal hitro izvesti, zahtevamo, da se z vsemi možnimi sredstvi forcira dnevna avtomobilska zveza.
3. Odločno protestiramo proti taktiki Avstrije, ki onemogoča promet preko Spilja in Prevalj ter pozivamo ministrstvo saobraćaja, da napravi v tem pogledu enkrat energično red, ako ne gre drugače, pa z represalijami na ta način, da se ustavi izvoz živil v Avstrijo.

Resolucija je bila z odobravanjem sprejeta. Nameravani izlet v Falo se radi slabega vremena žal ni mogel vršiti ter so zunanji gostje odpotovali večinoma že z večernimi vlaki.

Zvečer ob 20. uri se je vršil v Götzovi dvorani velik koncert s sodelovanjem vojaške godbe in „Glasbene Matice“ pod vodstvom g. Deva.

Zanimivosti.

Ljubezen 75letnega starčka. Solunski časopisi poročajo o zelo tragičnem slučaju, ki je vznemiril tamkajšnje prebivalstvo. V Castoriji je stanoval 75letni državni upokojenec Spiridion Xanthi, kateremu so umrli žena in vsi otroci. Živel je v miru in zadovoljstvu, ali usoda je hotela, da je postal junak strašne ljubavne tragedije. V zadnjem mesecu je stanoval ta starček pri 26

Toda delal bi veliko krivico ženskam, ako bi trdil, da so le one take. Niso. Tudi moških je veliko, ki so se, ali pa se že skušajo prilagoditi italijanskemu gospodstvu. In žalibog moram tu z žalostjo konstatirati, da so ti moški večinoma — inteligenti. Vzrok temu je pač iskati v dejstvu, da so inteligenti, ki so večinoma v državnih službah, v veliko večji odvisnosti od Italijanov, nego pa manj izobraženo ljudstvo, kmetje, delavci itd., ki so bolj, ali vsaj več ali manj neodvisni.

Pri nas se često piše in govori, zakaj je toliko inteligence zapustilo Primorje in zakaj se ne vrne sedaj nazaj doli. Kdor pa je bil sedaj doli in je na lastne oči opazoval razmere take, kakršne so, ta bo gotovo vesel, da je ta inteligenca zapustila Primorje in da ostane tu, ker sicer bi tudi ona prej ali slej utonila v valovih oportunitizma, ki se danes širi v našem Primorju kakor kuga.

Mi imamo danes v Primorju pač še nekaj inteligence, ki se drži dobro in še ni okužena z oportunitizmom, toda njeni

letni vdovi Heleni Papazogan, ki je bila zelo lepa in dobrosrčna. Sivolasega Spiridiona je imela zelo rada ter se brigala zanj kot za svojega očeta. To je starčku zelo dobro delo ter je to njegovanje vračal njenemu sinčku, katerga je podučeval v literaturi in glasbi ter ga pripravljajal za vstop v gimnazijo. Nekega dne je pa opazil, da dvori lepi Heleni neki sosedni bogataš in da nima njena mati nič proti temu, da stopi Helena v drug zakon. Ta vest je starčka zelo potrla. Zaznal je, da se bode sedaj zanj manj brigala in sreč ga je zbolelo ob misli, da postane žena drugega. Neki dan je izjavil vdovi, da jo ljubi in da bi bil srečen, ako bi jo smel imenovati svojo ženo. Helena ni smatrala za pripravnost, da odda svojo mladost 75letnemu starčku ter mu odgovorila z zelo nežnimi besedami, da ga rada vidi kot svojega očeta, ali žena mu ne more biti. Spiridion je sprejel njen odgovor s hlinjeno surovostjo, ali odločil se je, da jo bode zasledoval, ako bo ljubezen njegovega »rivala«. Podkupil žabništvo ter doznal, da sprejema večkrat šepke evetja s strani del je, da to pošilja njen sosed še enkrat k vdovi ter jo skuša govoriti s prošnjami in končnimi njami. Njej se je to končno zde, več ter mu naročila, naj si poišče go stanovanje. Starčku je ljubeznost in ljubezen popolnoma zmedla trezen prevdarek. V neki temni noči, ko so vsi že davno legli k počitku, se je neslišno splazil v njeno spalnico, pokleknil pred njeno posteljo ter jo prosil s solznimi očmi, naj se ga usmili. Ona pa je zahtevala z osornim glasom, naj sobo takoj zapusti in ko starček tega ni hotel storiti, je hotela zvoniti po slugo. Tedaj je navalil v besnem gnjevu nanjo, jo podrl na tla ter jo med blaznim grohotom zadavil. Nato je odprl okno ter se telehnol na mestni tlak. Obležal je mrtev.

Dnevna kronika.

— Stanovanjska beda. K naši notici v št. 80 smo dobili od ljubljanskega zastopnika R. Kokoschinegga pojasnilo, v katerem trdi, da se je za stvar resno toplo zavzel in da se je za ta slučaj zanimalo tudi pristojno poverjenstvo. Ob enem se naglašja v dopisu interes pravičnosti in spravljivosti. Mi nismo v svoji notici z nobeno besedo zahtevali, da naj se stori kakor protipostavnost in s tem krivica. Opozorili smo našo vlado na lastne naredbe, ki jih je sama izdala in po katerih naj bi se ravnila. Jasno stoji tam črno na belem, da mora stanovanjski urad zaseči vsako hišo, ki ima dvoje stanovanj, eno stanovanje. In R. Kokoschinegg ima še danes v mestu 5sobno stanovanje, Lajtersbergu, ki je mariborsko predmestje, pa krasno vilo, v kateri ima luksuriorno meblirano stanovanje, obstoječe iz 5 sob in kuhinje. Ker pa njegov zastopnik v zgoraj imenovanem dopisu trdi, da K. v Lajtersbergu nima nobene vile, ga je njegov klient očividno napačno informiral. Nedaleč od omenjene vile ima mati istega K. tudi prostorno vilo in 5 minut oddaljeno njegov brat zopet lastno, še večjo vilo. Torej ima ista rodbina v neposredni bližini Maribora tri vile, izmed katerih sta 2 enonadstropni. Ko nečeno naj omenimo, da živi K. v svojih dveh velikih stanovanjih popolnoma sam, ker živi njegova žena faktično od njega ločena v Gradcu. Ko mu

število se od dne do dne bolj krči in bojim se, da bo prišel in to še prej, predno si kdo misli, dan, ko v Primorju soloh ne bom imeli več inteligence. Zgodilo se bo tako, kakor se je na Koroškem zgodilo. Narod bo se ohranil svojo narodno zavest, svoj jezik, svoje šege in navade, toda oni, ki bodo iz tega naroda šli v šolo, ki bodo šli v mesto, da se pripravijo za višji poklic, ti bodo v tej šoli v tem pripravljanju za svoj poklic utonili v italijanskem nacionalizmu, ali pa vsaj v narodnem indiferentizmu.

To je prvi del poglavja o umirajočih, sem rekel, drugi del, katerega bom opisal sedaj, pa je še veliko bolj žalosten nego ta prvi, samo, da iz njegove tragike seva vendar vsaj za najbližja leta žarek upanja. Oziroma, da se izrazim jasneje, da bo to drugo potapljanje našo stvar v Primorju vendarle, vsaj za nekaj let še držalo pokoncu, na površini. Koliko časa? To je vprašanje, na katero mi ni mogoče odgovoriti, na katero bo odgovoril komaj razvoj bodočnosti.

je hotela stan. komisija zadnjič vzeti eno stanovanje, se je kar naenkrat pokazala ta ločena žena na pozorišču ter opazno zbolela. da je imel zastopnik njenega moža priliko pri poverjeništvu posredovati ter mu ohraniti dvojno stanovanje. Da je stvar taka in nič drugačna, to ve vsak mariborski Slovencec. Obtežila za našo vladu pa je okolnost, da ji je natanko znano, da tvori imenovano stanovanje glavno zbirališče mariborskih Nemcev, kjer prireajo v obliki čajnih, pevskih, plesnih družabnih večerov sestanke nelojalnega nemštva. In take ljudi Ljubljana ščiti!

— † Leopold Petovar. V Ivanikovcih je preminul znani naš rodoljub g. Leopold Petovar. V svoji moški dobi je stal na čelu vsemu gospodarskemu gibanju ormoškega okraja. Dolga leta je bil član odbora okrajnega zastopa, referent za ceste. Pred razpustom zastopa vsled nemške obstrukcije pa je nad leto dni čisto sam vodil posle zastopa. Bil je poleg drugega tudi eden glavnih ustanoviteljev sedaj tako cvetoče Okrajne posojilnice v Ormožu, ter pozneje član njenega načelstva in končno podpredsednik. Skoro 40 let je bil član krajnega šolskega sveta, krajni šolski oglednik in večkrat načelnik. Ravno tako dolgo je bil član občinskega odbora ter 10 let tudi župan. Občina mu je za zasluge podelila častno občanstvo. Ustanovil je tudi požarno brambo ter bil njen častni član. Poleg tega pa je bil tudi med ustanovitelji bralnega in izobraževalnega društva. V političnem oziru je bil slogeš in uvidel, da je nova doba to podrla, se je čisto umaknil iz življenja. Kljub temu pa ga niso pustili pri miru, temveč so ga le mogli napadati, samo da podpira napredna gibanja. V pokojnik je bil tudi ljubitelj dijaštva, katerega je vedno podpiral. Naj počiva v miru.

— Vjeti vlomilci v trgovino Worsche. G. Worsche je razpisal nagrado 10.000 K za onega, ki bi izsledil vlomilce in ta razpis ni ostal brez uspeha. V soboto zvečer je nekdo poslušal v neki gostilni pogovor treh možikov ter iz njega spoznal, da se pripravljajo radi razdelitve nekega ukradenega blaga in ker je slišal imenovati tudi trgovino Worsche, je skočil po policijo, ki je potem, ko je zvedela za imena, vse te tričke in še enega drugega aretirala ter spravila na varno. Posrečilo se je dalje dobiti tudi skoro vso blago, katerega so tatovi zakopali na Pobrežju pri lončarju Mayerju, ki je bil tudi aretiran.

— Murska Sobota. Sliši se, da bo državna policija kmalu odšla iz Murske Sobotice. Zelim jo prav iz srca „srečno pot“, to tembolj, ker je mnogo škodovala, koristila pa nič. Rovarenje proti državi je pod njenim vzornim pospodstvom pod poveljevanjem komis. Puša in znane Karare doseglo svoj vrhunec. Oni cenjeni gospod, ki je hotel z bombo pozdraviti g. deželnega predsednika, nahaja se celo v službi pri tukajšnji policiji in mirno se vse gleda. Gliša vkuo štrih!

— Godba naj bode mednarodna. V nedeljo zvečer je igral v Veliki kavarni Kubičkov orkester med raznimi glasbenimi deli tudi nekaj odlomkov iz nemških operet. Tedaj so smatrali razni nemški vročerkveži za svojo dolžnost, da spremljajo to godbo s petjem. Utihi pa so takoj, ko je pričela publika živeti. Izza neke mize se je dvignil neznani gospod ter prepovedal godbi „v imenu vlade“ igrati take komade. Mislimo, da taki prizori niso dostojni, ker glasba je pač mednarodna.

— Za odpuščene železniške nastavljenice. Zveza jugoslovenskih železničarjev je predložila ministrstvu za promet prošnjo, naj bi posebna enketa predela vprašanja odpustitve železniških nastavljenic v aprilu lanskega leta.

— Pokrajinske gozdarske direktorije. V ministrstvu za šume in rude je izdelan načrt glede osnovanja pokrajinskih gozdarskih direktorij.

— Knjižnica grofa Zrinjskega, ki je bila svoječasno posojena v Budimpešto, se bode vrnila te dni v Zagreb. Društvo „Zagrebski zmaj“ jo namerava razstaviti javnemu pristopu.

— Novi orient-expres. Kakor poroča „Neue Freie Presse“, je bilo na konferenci, ki se je vršila v Monakovem med zastopniki Nemčije, Avstrije, Fran-

cije, Belgije, Ogrske, Romunije in Čehoslovaške, sklenjeno, da se s 1. julijem t. l. zopet uvede orient-ekspresni vlak iz Pariza v smeri čez Ostende, Amsterdam preko Dunaja do Bukarešte in nazaj. Vlak bo vozil trikrat na teden.

— Beda upokoencev v Avstriji. O nenavadni sliki bede poročajo dunajski časopisi: V Wiener-Neustadtu je živel 74 letni upokojeni Josef Fabetz, ki je prejemal mesečne pokojnine 60 av. K. Za velikonočne praznike se je zaželel mesa, pa ni imel denarja. Radi tega je zvalil v borno stanovanje psa. Ko ga je prvič udaril po glavi, da ga ubije, se je pričel pes bolešno zvijati ter cviliti. To je starčka tako splašilo in ganilo, da ga je obvezal ter zaprl v klet. Par dni so slišali sosedi zavijanje ranjenega psička in na ta način se je odkrila cela žalostna usoda tega starčka. To je Fabetza tako pretreslo, da ga je zadela kap.

— Mestna občina za Ljudsko knjižnico. Mariborska ljudska knjižnica je vložila na mestno občino prošnjo, da bi občina otvorila v kakem svojem posloju javno ljudsko čitalnico in knjižnico, ako pa bi to trenutno še ne bilo mogoče, naj bi vsaj denarno znatno podprla dosedanje Ljudsko knjižnico v Narodnem domu. V zadnji seji mestnega sosveta je občina tej prošnji zaenkrat v toliko ugodila, da je naklonila Ljudski knjižnici dar 1000 K. Upamo na, da bo prvi občinski zastop to svojo važno kulturno nalogo izpolnil.

— Nesreča pri delu. V ponedeljek dopoldan je 32 let starem delavcu Fridrihu Golnerju, uslužbenemu v mariborski delavnici Južne železnice padel na glavo kos železa ter mu zadal težje poškodbe. Prepeljali so ga v javno bolnico.

— Vstal je od smrti. Bernski listi poročajo o sledečem slučaju: Prošli petek je pastoru Benchmanu nenadoma postalo slabo in se je zrušil nezavesten na tla. Poklicali so njegovega zdravnika, ki ga je natančno preiskal in ugotovil smrt. Začele so se priprave za pogreb. Mrliča so položili na oder ter obdali z venci in svečami. A čez 14 ur se je pričel gibati in polagoma vstajati. Ko je videl krog sebe mrtvaške vence in objokane sorodnike, je pastor dejal mirno: „Ni še prišla moja ura“, nato pa stopil z mrtvaškega odra. Se tisti dan je lahko čital v bernskih večerkih nekrologe, ki so jih objavili povodom njegove smrti. Pastor je bolehal na srce, ali zdravniki zatrjujejo, da bo treba preložiti pogreb na nedoločen čas.

— Nemške lokomotive na račun reparacije. Neka nemška tovarna je ponudila naši državi na račun reparacije 10 lokomotiv najnovejšega tipa in 5000 tovornih vagonov. Tovarna računa lokomotive na 400.000 frankov.

— Čehi v Mariboru. Dne 13. maja bo koncertiralo v Mariboru najboljšo in svetovno znano češko pevsko društvo „Hlahol“ iz Prage, na to pa bo gostovalo tudi v ostalih večjih mestih Jugoslavije. Ker se je ravno te dni ustanovila v Pragi češko-jugoslov. Liga, katere ustanovitev so propagirale najodličnejše češko-jugoslov. osebnosti, je naša dolžnost, da brate Čehi sprejmemo z ono prisrčnostjo, ki je običajna med bratskimi narodi. Prav posebno velja to za naš Maribor, ki velja za Čeha kot vrata v Jugoslavijo. V zadnji seji mariborskega mestnega sosveta se je v ta namen osnoval poseben odsek članov iz vseh strank z namenom, da oskrbi vse potrebno za časten sprejem Čehov v Mariboru. Pričakujemo, da bo ta odsek stopil v dotiko, oziroma pritegnil k sodelovanju posebno one, ki znajo češko in poznajo češke razmere, da bodo lahko brate Čeha za njih kratkotrajnega bivanja v Mariboru informirali o naših razmerah. Njihovo bivanje med nami se ne sme izčrpati samo v šumnem sprejemu in donečih zdravicah, ampak naj se informirajo vsaj na kratko o naših predvojnih razmerah in dosedanjem našem javnem in kulturnem delovanju, šolstvu, gospodarskem življenju itd.

— Prijave obrtnikov za sprejem koroških vajencev sprejemajz prijaznosti tudi uredništvo „Tabora“.

— V Vrbanovi ulici ima prodajalno Terezija Weiss. Včeraj je nek paznik zahteval v njeni prodajalni škaflo vžigalic, pa je imela na izbiro samo „Südmärkine“ in „Schulvereinove“. Opozarjamo na to škandalozno izzivanje policijsko oblast.

— Letni certifikati državnih nastavljenic so dospeli in se dobe pri blagajni št. 1 na glavnem kolodvoru. 3. Plačati je treba na 3. razred 50 kron, za 2. razred 100 kron. Državni nastavljenici jih lahko takoj dvignejo.

— Izkaz v mesecu marcu 1921 v mestu Maribor izbranih obrtnih pravic: Ivan Gigovič, Glavni trg 21, trg. s predmeti, ki so dovoljeni v prostem prometu. Jožef Baumeister, Aleksandrova cesta 39, komis. trgovina z vinom. Rozalija Trefalt, Orožmanova ulica 9, šiviljska obrt. Ana Zuderman, Rotovski trg 9, trgovina z moko. Rudolf Skele, Kretkova ulica 30, trg. z mešanim blagom. Tvrđka Tomaž Götz, Aleksandrova c. 3, vnovčevanje sadja in sočivja na tov. način. Terezija Kramberger, Meliska cesta 34, šiviljska obrt. Alojzij Vabič, Glavni trg, trgovina z sadjem. Josip Holzkecht, Glavni trg, mesarija. Alojzija Schneebacher, Ruška cesta 35, trgovina z mešanim blagom. Elizabeta Mastenšek, Glavni trg, trgovina z sadjem. Marija Felber, Dravska ulica 11, točenje žganja. Katarina Roj, Lekarnarica ul. 7, trg. s nerutnino, divjačino in jajci. Ana Stern, Loška ulica 18, braniarija. Josip Janžekovič, Solska ulica 5, mizararska obrt. Franc Meglič, Mlinska ulica 28, ključavničarska obrt. Karol Pirch, Grajska ulica 28, ključavničarska obrt. Ivan Moiser, Glavni trg, trgovina s klobasami. Irma Edelman, Grajska ulica 16, obrt fotografov. Irma Edelmann, Grajska ulica 16, trg. s fotografiskimi aparati. Alojz Zoratti, Strossmajerjeva ulica 3, slikarstvo. Karol in Franc Pirchan, Gosposka ulica 20, trg. z mešanim blagom.

— Za zaščito kristjanov v Mali Aziji. „Corriere della Sera“ objavlja med sv. Stolico in Kemalpašo izmenjene brzojavke glede zaščite kristjanov v Mali Aziji. Kemal-paša zagotavlja, da je varstvo kristjanov zajamčeno.

Kultura in umetnost.

x. Koncert „Glasbene Matice“. Pred enim letom nas je presenetila Glasbena Matica s simfoničnim koncertom, katerega lahko štejemo med najbolj posrečene in dovršene prireditve cele lanske muzikalične sezone. Danes torek (19. april) nam priredi orkester Matice svoj drugi simfonični koncert. Ako primerjamo lanski in letošnji spored, moramo ugotoviti znaten napredek. Skladbe, ki se bodo letos proizvajale, spadajo k onim, ki so redno na repertoariu modernih simfoničnih koncertov. Dirigent orkestra g. matični ravnatelj Topič zaupa mnogo sebi in mariborskim glasbenikom, da je posegel po takih točkah, do katerih se lahko upajo le dobro verzirani in popolni glasbeniki. Poslušal sem vajo in čudil sem se vstrajnosti in marljivosti s katero se dela, vežba in pili. Z živo besedo in moj-trskim razumevanjem razlaga kapelnik globoko skrivnosti not. Mož razume glasbo; zanj niso note mrtva znamenja. Lepe in zanosite misli so mu, topla in valovita čustva, mrka žalost in do neba kipeče veselje, smrt in življenje... Pozorno in vstrajno mu sledijo člani orkestra, uradnik in obrtnik, možki in ženske, vojaki in di-jaki. Vsak se trudi, da pogodi in izrazi to, kar nam hoče povedati skladatelj. Na sporedu prevlada pretežno slovanska glasba. Dvorak je zastopan s tremi komadi. Njegova simfonična slika „Na preji“ spada med najbolj plastična dela glasbene literature. V veselo razpoloženje pri preji zbrane mladine zadržajo vretena. In že se oglasi vesela pesem predic. Razposajenosti in veselje kipita do neba. S fantovskimi dovtipi dražijo mladenci predice. Naenkrat pozove poskočna polka mladino na ples. Toda le za kratek čas. Zopet zadržajo vretena proti polnoči. Ura odbije polnoči in nočni mir zavije v svoj skrivnostni plašč veselo družbo. Kot protiutež k tej prvi skladbi nam poda orkester II. številko iz ciklusa „Legend“. Ta ciklus je kot šopek opojno dišečih rož. Zeleti bi bilo, da nam poda orkester „Matice“ ves ta ciklus, kajti šele v taki celoti se uveljavi

popolna lenota in krasota posameznih skladb. Nedosežnost Dvožakovo in njegovo veličino pa nam predoči tretje njegovo delo „Kje dom je moj?“ Tako v začetku skladbe povpraša komponist skrbno: „Kje dom je moj?“ in nato nam razkazuje s smelo in odločno roko mogočnost in bogastvo češke domovine, ponos in slavo češkega naroda, njegovo veselje in njegovo žalost. Z mogočnim glasom nam oriše odličnost bratov Čehov in strmljenje po svobodi. Skladbo preveva pristen in prisrčen slovanski duh, ki človeka gane do dna duše. — Ranu umrli češki komponist Fibich je zastopan na programu s „Poem-om“. V prisrčni in nežni skladbi je dobro izražena mehka in globoka duša Slovana. Nadalje se bodo igrali še Beethovnova ouvertura k „Edmontu“, Griegova, Petter Gyntovo suito in impozanten Lisztov preludij: Kaj družega je življenje kol velik preludij k smrti. Skozi solčne in mračne dni, skozi luč in temo, skozi boj in gromče viharje in dalje po mirni gladki poti v tih sreči pelje pot proti grobu. Ta misel preveva celo skladbo in je tako posrečeno izražena, da obeta ta točka tvoriti vrhunec celega večera. Za ljubitelja glasbe bode ta koncert pravcat užitek.

x. Jadranka. Izšla je 4. številka tega glasila zavednega ženstva na Primorskem, ki ima naslednjo vsebino: Materam! Zaševka. — Za samostanskim obzidjem. M. Gregorčičeva. — Snaga, red in varčnost. Lonjerka. — O našem prezgodnjem staranju. Miluška S. — Zgradba brez zastav. Rodoljubka. — Prva rana. Iz italijanske prevlela M. Stepančičeva. — Iz njenih dni. Vrtovčeva. — Koralčki. Gracijanova. — Drob-tine. — Primorke, zavedno ženstvo, tega ženskega glasila ne sme manjkati v vaši hiši, podpirajte ga! Poverjenica za Maribor je gđc. Peric, Aleksandrova ulica 11/III., pri kateri naročate in ki vam oskrbi dopošiljanje tega lista. Cena 80 stotink lire. Izhaja v Trstu.

x. Dr. Iv. Lah: Češka antologija. Dr. Iv. Lah je napisal za našo Slovensko Matice „Češko antologijo“, katere pa Matica vsled slabih gmočnih razmer doslej še ni mogla izdati. Sedaj pa so uvedli bratje Čehi v Sloveniji posebna akcijo, da podpro in omogočijo to izdajo. Nabrali so doslej že 7000 K. Tako upamo, da bo antologija, ki nam je zelo potrebna, kmalu izšla.

Sloven. narodno gledališče.

Repertoire bodočih dni:

V ponedeljek 18.: „Netopir“, izven ab.
V torek 19.: „Kraljevska visokost“. Gostovanje v Ptuj.
V sredo 20.: „Razvalina življenja“, ab. B.
V četrtek 21.: „Dober frač“, ab. C.
V soboto 23.: „Netopir“, ab. A.
V nedeljo 24.: Pop. ob 15. uri „Nebesa na zemlji“. Večer ob pol 20. uri „Kraljevska visokost“, izven ab.

Okrožno sodišče.

Ne pričaj po krivem!

Magdalena Žitnik iz Hajdina pri Ptuj je tožila Jožefa Majcenoviča, da jo je ta o Veliki noči lani v Ptuj, ozmerjala z grdo psovko. Majcenovičeva je iskala priče, da tisti čas niti ni bila v Ptuj. Žitnikova pa je zopet iskala priče, da je toženka bila tedaj v cerkvi v Ptuj. Ker slednja ni mogla dobiti zato zanesljive priče, se je napram svoji sestri Alojziji Kirbiš jokala. Sestri se je reva smilila, šla je k sodišču in tam pričala, da je ona videla ob tistem času Majcenovičovo v Ptuj v cerkvi. To pričevanje je dalo zopet povod, da se se za obe strani na blizu in daleč iskale za in proti priče. Za obe sestri se je zdaj zavzel še brat Valentin Žitnik, ki je tudi iskal priče, ampak bolj previdno. Izkazalo pa se je, da Majcenovičeva tisti čas res ni bila v Ptuj, vsled česar sta prišli obe sestri in brat pod obtožbo krivega pričevanja ozir. napeljevanja k krivemu pričevanju. Kazenski senat je Valentina Žitnika oprostil od obtožbe, ker ni nikogar nagovarjal za krivo pričevanje in je zrnje le ponujal kot odškodnino za pot pričam. Obsojeni pa sta obe sestri in sicer Magdalena Žitnik radi napeljevanja k krivemu pričevanju na dva meseca in pol. Alojzija Kirbiš pa radi krivega pričevanja na dva meseca ječe.

Gospodarstvo.

g Premogarna stavka v Pečuhu. Po vestih iz Beograda je izbruhnila v pešških premogokopih stavka. Vzrok je gospodarskega značaja. Pogajanja so se pričela ter je upati, da se bode stavka kmalu nehala.

g Dalmacija zahteva visoko vinsko carino. Iz Beograda se javlja, da sprejema naše trgovsko ministrstvo dnevno spomenice iz Dalmacije, naj se italijanska vina zelo visoko zacarinijo, ker bi drugače bila dalmatinska vinska produkcija oškodovana.

g Dobava za našo armado. Ministrstvo za vojno in mornarico je razpisalo za dne 27. aprila t. l. dobavo za orožja, transmisije, stroje, jermenje itd. za delavnice. Podrobnejše pri mornariškem oddelku v Zemunu.

g Protest proti visoki davkom. Pred par dnevi se je vršilo v Ljubljani zborovanje trgovcev in obrtnikov, da protestirajo proti sedanjim visokim davkom.

g Poljedeljske strokovne šole v Srbiji. Pred nekaj dnevi je odšla v notranjost Srbije komisija, da ustanovi poljedeljske strokovne šole. Doslej je bila taka šola le v Križevcih na Hrvaškem.

g Proizvajanje in prodaja eksplozivnih snovi. Minister vojne in mornarice je izdal neko naredbo, po kateri se dovoljuje smodnišnici v Kamniku, da radi pomanjkanja eksplozivnih snovi za rudnike lahko izdeluje take razstrelne snovi, ki bi bile primerne za rudnike. Nova razstrelilna snov, ki se bode imenovala kamniktit, bode imela ista svojstva kakor dinamit ter bode istega prodajala do nadaljnjega le orož-

no skladišče dravske divizijske oblasti v Ljubljani po ceni 13 dinarjev a 1 kg.

g Prevzema vojne odškodnine. Iz Beograda se javlja, da se bodo pričeli pošiljati v mesecu maju stroji, ki jih mora oddati Nemčija kot vojno odškodnino v naturi namesto konj.

g Državni budget. V finančnem ministristvu se je pričelo pregledovati budget trgovskega ministristva, ki se je znižal za 30 milijonov dinarjev. Po tem pregledovanju pride na vrsto budget je po budgetu vojnega ministristva najvišji ter znaša 1 milijardo 200 milijonov dinarjev. V finančnem ministristvu prevladuje mnenje, naj se doseže kredit, ki ga zahteva prometno ministristvo, potom posojila. V državnem budgetu naj bi se vpisal le kredit plačevanje anuitet tega posojila. Po informacijah iz finančnega ministr-

stva se namerava reducirati državno izdatke za 5 milijard dinarjev.

g Avstrijske novine o finančni politiki Jugoslavije. Dunajska »Börse« piše o naši finančni politiki daljši članek, ki končuje s naslednjimi besedami: Ako spojimo ta kratek pregled, pridemo do zaključka, da se jugoslovansko finančno politiko v splošnem ne sme imenovati za ponesrečeno. Vključno mnogim težko premostljivim zaprekam in pogrškom, vključno kolebanju, se je poslužila, nedotaknjena od kompliciranih ljudskogospodarskih teorij, vedno le uspešnih sredstev za rešitev težkih nalog. Akoravno ne moremo uvideti to delo kot dokončano, moramo vendar potrditi, da je Jugoslavija na najboljši poti, ozdraviti ter dospeti do stabilnih finančnih razmer, sosebno pa takrat, ako bode pripomoglo bogastvo dežele v največji meri za izboljšanje plačilne bilance.

Usojam si naznaniti, da sem otvoril dne 16. aprila v Peklu nad lajtersberškim železniškim predorom svoj

vinotoč pod vejo (osmico).

Za obilen obisk se priporoča

Andrej Janžekovič.

515 3-1

Benčina & Tomec

sta kupila

kartonažno tovarno

v Mariboru od prejšnjega lastnika Ed. Sluza ter se priporočata cenjenim odjemalcem za nadaljno naklonjenost. 475 3-2

POHIŠTVO

Spalne, jedilne in gosposke sobe, saloni, klubbarniture v fini in preprosti izpeljavi. Sobe iz mehkega lesa K 5000.—. Kuhinje, lepo barvane, K 1800.—. Vlozki, modroce, stolice, kakor vse vrste lesenega, železnega in tapetirane pohištva zelo po ceni v zalogi pohištva

Karol Preis, Maribor

Slomškov trg 6.

217

Svobodni ogled!

Članiki zastopni!

Mala oznanila.

Jedilna soba iz trdega lesa, nova kredenca, velika in mala miza in 6 usnjatih stolic je radi pomanjkanja prostora prav po ugodni ceni za prodati. Aleksandrova cesta 45-II, 11. 530

Klubbarnitura, popolnoma nova, se proda. Vrazova ulica št. 9, II. nadstropje, vrata 6. 527

Glasovir in pisalna miza se proda. Meljska cesta št. 13. 533 2-1

Omara za obleke se proda. Slomškov trg 14-I. 528

Miza z 2 nadstropji, trgovino, vrhom, sredi mesta, se proda. Izve se v upravnishvu lista. 531

Državni uradnik penzionist, več več jezikov, tudi trgovsko naobražen, išče zaupno mesto. Sprejme tudi mesto računovodje, inkasanta, registratorja itd., tudi samo za popoldne. Ponudbe pod »Zaupljiv« 538 na upr. lista. 538

Miza s 6 stenovanji, 6 sob in 6 kuhinj, vrhom, drvarnice, 10 minut od mesta, priprava za vsako obilo, se proda. Naslov v upravnishvu »Tabor«. 532

Cigaretni papir Oleschau 100/100, 100/60, Abadie 100/60, 100/65 se kupi. Po nudi pod »Cigaretni papir 1921« na upravo »Tabor«. 496

Soba nemebilirana ali meblirana, v bližini kolodvora, v Kolodvorski, Aleksandrovi, ali Meljski cesti, pritično, tudi na dvorišču ali v I. nadstropju, s posebnim vodom se proti dobremu plačilu išče za 1. maj. Ponudbe pod »Zasluzek« na upravnishvu. 542 3-1

Stenografinja strojepiska se išče. Natančne ponudbe pod »Odvetnik« na upravo »Tabor«. 523 3-2

Brivnica Frana Novaka na Aleksandrovi cesti št. 22 se priporoča. 22

Stenograf (inja) za Ljubljano s perfektnim znanjem slov. in nem. stenografije se sprejme v odvetniško pisarno. Nastop najkasneje 1. junija t. l. Zagotovljena je soba z električno razsvetljavo in cenena prehrana. Ponudbe pod 1875 na upravnishvu. 2-2 505

Naznanilo! Tovarna K. R. Ježek, Maribor, Meljska cesta 103, ima na razpolago par dobrih konj za težko vprego in poljedeljska dela. Lahko se vpraša tudi telefonično pod št. 177 ali 136. 462 4-2

Izletnikom se priporoča

A. Mesaričeva gostilna v Selnici ob Dravi. 496

Gostilničarji

V »Križevnem dvoru« je napredaj mnogovrstni gostilničarski inventar kakor omara za led, kredence, lepa točilna miza, 2 orkestrona, kuhinjska posoda, kozarci, plinov štedilnik itd.

Gurte za kolo

pri oknih in trakovi za šaluze, že pripravljene za desice skozi dejati, kakor tudi vrvice se dobijo pri

Iv. Kravos

Aleksandrova cesta 12.

J. D. Jerman in dr.

trgovina z mešanim blagom RUŠKA CESTA 37 408 blizu Koroškega kolodvora.

Jos. Martinc

Maribor 625

Galanterijska veletrgovina

Novo došlo!

Posteljno perle
Fino perje (Daunen)
Preproge
Posteljni predložki
Gradl za matrace
Platno za slamnjake
Nanking
Inlet
Brisalke
Kuhinjske brisače
Umivalne rute
Voščene rute
Posteljni vlozki

po najnižji ceni pri

K. Worsche, Maribor

Gospodarska ulica 10. 535

404

Primorci!

Naznanjam, da sem odprl novo higijenično brivnico.

Za prvovrstne in čisto postrežbo jamčim. 268

Vjekoslav Gjurin

primorski begunec. Maribor, Jurčičeva ulica št. 9.

PRVA JUGOSLOVANSKA TOVARNA ZA
GUMBE IN KOVINSKE PREDMETE
D. Z. O. Z. SLOVENSKA BISTRICA

Galanterija,

drobnarija, papir, pletarski izdelki

na debelo in drobno

Baloh & Rosina, Maribor

Grajski trg 3. 532